

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 22 augustus 2018 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers kinder- en jeugdpsycholoog NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 22 augustus 2018;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 12 oktober 2018;
- de brief van de gemachtigde van klager van 19 december 2018 met de bijlagen;
- de beide ter zitting overgelegde pleitnotities van de gemachtigden van klager en van verweerder;
- het ter zitting overgelegde statement namens klager.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 16 januari 2019, waarbij klager en verweerder aanwezig waren.

Klager werd bijgestaan door mw. mr. A.C.E.G. Cordesius, werkzaam te Den Haag. Voorts was aanwezig de partner van klager en een tolk.

Verweerder werd bijgestaan door mw. mr. E. van der Linde werkzaam te Utrecht.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klager is sinds 15 november 2010 in behandeling geweest bij verweerder vanwege onder andere vertrouwens-, verantwoordelijkheids- en verlatingsproblematiek alsmede suïcidale neigingen.
Klager en verweerder communiceerden in het Engels met elkaar.
- b. In 2015 is klager door verweerder verwezen naar een psychiater. Aan de behandeling van klager bij verweerder is toen een einde gekomen. Hierbij is de afspraak gemaakt dat klager indien nodig bij verweerder mocht terugkomen.
- c. Klager is sinds 2015 eveneens onder behandeling bij een psychiater.
- d. In november 2016 heeft klager zich weer gemeld bij verweerder voor rouwverwerking en het accepteren van grenzen.
- e. Op aanraden van verweerder heeft klager vanaf november 2017 de wekelijkse gesprekken tussen verweerder en klager opgenomen.
- f. Eind mei 2018 leek er een stagnatie in de behandeling op te treden. Uit een inventarisatie door verweerder bleek een slechte dagbesteding.
- g. Op 1 juni 2018 heeft verweerder de casus van klager anoniem besproken in zijn intervisiegroep. Hieruit kwam naar voren dat verweerder volgens zijn collega's duidelijkere grenzen diende te stellen aan de behandeling en aan de setting waarbinnen deze plaatsvond. Voorts kreeg verweerder het advies om klager in de gesprekken een spiegel voor te houden en hem te wijzen op zijn verantwoordelijkheid voor de keuzes die hij in zijn leven maakt en zo nodig de behandeling van klager te intensiveren.
- h. Op 4 juni 2018 vond wederom een gesprek plaats tussen klager en verweerder. Verweerder heeft het voorgaande met klager besproken en hij heeft hem aangeraden aan het werk te gaan, dan wel intensievere begeleiding te zoeken, bijvoorbeeld middels dagbehandeling. Klager is boos uit dit gesprek weggelopen.

- i. Bij sms van 8 juni 2018 heeft klager de eerstvolgende afspraak met verweerder van 11 juni 2018 afgezegd omdat hij nog wat zaken wil voorbereiden voor de volgende sessie.
- j. Op 18 juni 2018 heeft wederom een gesprek tussen klager en verweerder plaatsgevonden. Klager heeft in dit gesprek met verweerder zijn onvrede geuit over hetgeen er was voorgevallen in het gesprek van 4 juni 2018. Klager had een transcriptie bij zich van eerdere door hem opgenomen gesprekken die hij met verweerder had gevoerd. Klager confronteerde verweerder aan de hand daarvan onder meer met tegenstrijdigheden in hetgeen verweerder tijdens eerdere sessies had gezegd. Aan het einde van deze sessie is een afspraak gemaakt voor een nieuw gesprek na twee weken.
- k. Verweerder heeft op 20 juni 2018 de gang van zaken besproken in een volgende intervisiebijeenkomst. Toen is aan verweerder door zijn collega's geadviseerd de behandelrelatie met klager te beëindigen.
- l. Bij brief van 27 juni 2018 heeft verweerder aan klager het volgende geschreven . Onderstaande tekst is een beëdigde vertaling hiervan:
 “(...) *Helaas moet ik je meedelen dat ik jouw behandeling bij mij af zal breken. De unanieme conclusie van mijn team, dat de gebeurtenissen tijdens je meest recente ontmoeting met mij (anoniem) heeft beoordeeld, is dat het feit dat je onze sessies uitschrijft een onherstelbare inbreuk op mijn vertrouwen behelst. Ik wens je alle succes.*
 (...)”
- m. Op 28 juni 2018 heeft klager aan verweerder onder meer ge-sms-t (wederom in beëdigde vertaling) “(...) *dit is het meest laffe en het gevaarlijkste dat ik je ooit heb zien doen.*”
- n. Op 29 juni 2018 heeft verweerder telefonisch- en e-mailcontact gehad met de psychiater van klager en heeft met haar besproken dat zij klager de komende week zal zien en dat zij dan de verdere behandelopties met hem zal bespreken.
- o. Bij brief van 29 juni 2018 heeft verweerder klager gemeld dat hij begrijpt dat klager boos is en heeft hij hem aangeraden contact op te nemen met zijn huisarts om te bekijken hoe hij (via een nieuwe verwijzing) het beste geholpen kan blijven worden.
- p. Op initiatief van verweerder heeft er op 11 juli 2018 een afsluitend gesprek plaats gevonden tussen klager, zijn partner, verweerder en een collega. Dit heeft niet tot een oplossing geleid.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Hij heeft door middel van een brief de behandelrelatie beëindigd zonder de continuïteit daarvan te waarborgen;
2. Hij heeft geen informatie van verweerder ontvangen bij het (opnieuw) aangaan en voortzetten van de professionele relatie.

Klager stelt hiertoe dat zijn klacht geen betrekking heeft op het feit dat verweerder onverwacht de behandeling heeft afgebroken, maar op de wijze waarop dit is gebeurd. Zo heeft verweerder zijn verantwoordelijkheid na de beëindiging van de behandelrelatie niet genomen, is klager hierdoor onverwacht blootgesteld aan negatieve ervaringen en is de behandeling niet in overleg afgerond bijvoorbeeld via een persoonlijke ontmoeting.

Bovendien heeft klager geen behandelplan of anderszins schriftelijke informatie over de behandeling gekregen gedurende de jaren dat hij bij verweerder in behandeling was.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Hij heeft aangevoerd dat hij zich onveilig voelde in de sessie met klager van 18 juni 2018 vanwege het ter verantwoording worden geroepen voor diverse van zijn uitlatingen aan de hand van de transcripties van diverse sessies. Klager haalde daarbij volgens verweerder woorden uit hun context. Klager reageerde bovendien heel fel en het leek, volgens verweerder, of er iets in de lucht hing. In het verleden is gebleken dat klager suïcidale neigingen had,

die inmiddels verdwenen zijn, maar hun sporen wel hebben nagelaten in de behandelrelatie met klager. Verweerder heeft wat betreft de beëindiging van de behandeling de adviezen van zijn intervisiegroep en het spreekuur ethiek van het NIP opgevolgd. Tussen hem en klager bestond geen voldoende vertrouwensbasis meer. Hij had in de zomer van 2018 bovendien ook privé veel op zijn bord waardoor hij professioneel minder aan kon. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal op het overige verweer in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Wat betreft klachtonderdeel 1 (de wijze waarop de behandelrelatie werd beëindigd) geldt het volgende.

Het College is van oordeel dat verweerder onzorgvuldig heeft gehandeld in de zin van artikel 15 van de Beroepscode door de behandelrelatie per brief af te breken.

Ingevolge artikel 40 van de Beroepscode dient de psycholoog er voor te zorgen dat de professionele relatie in overleg met de cliënt wordt afgerond. In dit geval heeft echter geen enkel overleg plaatsgevonden tussen klager en verweerder en was er sprake van een plotselinge eenzijdige opzegging van de langdurige behandelrelatie met een kwetsbare cliënt middels een drieregelig briefje van verweerder.

Dat verweerder deze stap heeft overlegd met zijn intervisiegroep die hem adviseerde een zo kort mogelijk briefje te sturen om discussie te vermijden, doet hieraan niet af. Ook indien in intervisie een bepaald advies wordt gegeven, dienen psychologen een kritische eigen afweging te blijven maken wat betreft dit advies en de vraag of het past binnen de behandelrelatie (artikel 98 van de Beroepscode). Het beroepsmatig handelen blijft de verantwoordelijkheid van de psycholoog zelf.

Daarbij komt dat de psycholoog volgens artikel 19 van de Beroepscode eveneens verantwoordelijk is voor de continuïteit van het beroepsmatig handelen. Verweerder heeft die continuïteit naar het oordeel van het College niet gewaarborgd door de professionele relatie per direct op te zeggen en daarbij niet te vermelden wie zijn professionele werkzaamheden vanaf dat moment zou overnemen dan wel op welke wijze klager daarin kon voorzien. Verweerder heeft pas later - op 29 juni 2018 - aan klager voorgesteld dat hij bij zijn huisarts terecht zou kunnen om te bekijken hoe hij het beste geholpen kan blijven worden. Ook met de psychiater van klager heeft verweerder pas op 29 juni 2018 gesproken. Bovendien heeft verweerder hierover geen enkele mededeling gedaan aan klager anders dan dat hij aan de psychiater heeft verteld dat hij de behandeling van klager stop heeft moeten zetten. Enige continuïteit van zorg richting klager blijkt hieruit niet.

Dat verweerder zich in de zomer van 2018 privé veel zorgen maakte om zijn ernstig zieke zoon waardoor hij professioneel minder belastbaar was, doet aan het voorgaande niet af. Ingevolge artikel 107 van de Beroepscode dienen psychologen immers in een vroeg stadium dergelijke tekenen te onderkennen en tijdig deskundige ondersteuning in te roepen teneinde negatieve beïnvloeding van hun beroepsmatig handelen te voorkomen. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat klachtonderdeel 1 in zijn geheel gegrond is.

V.2. Klachtonderdeel 2 (inhoudende dat klager geen schriftelijke behandelinformatie heeft ontvangen) is niet gegrond.

In artikel 63 van de Beroepscode staat vermeld dat deze informatie "*bij voorkeur schriftelijk*" wordt gegeven. Uit deze woorden volgt dat schriftelijke informatieverstrekking door de psycholoog op zichzelf niet verplicht is op grond van de code.

Klager heeft in zijn klacht vermeld dat hij door verweerder wél mondeling is ingelicht over de verschillende behandelmethodes en hij heeft daarnaast ter zitting verklaard dat er regelmatig tijdens de gesprekken werd geëvalueerd. Verweerder heeft op dit punt aangevoerd dat hij in 2010 en zeker bij het hernemen van de therapie in 2016 meerdere malen met klager heeft gesproken over de na te streven behandeldoelen.

Het College concludeert uit het voorgaande dat het handelen van verweerder op dit vlak niet tuchtrechtelijk verwijtbaar is. In voldoende mate staat immers vast dat klager door verweerder mondeling is ingelicht betreffende de doelen van de professionele relatie en dat er mondeling is geëvalueerd.

Klachtonderdeel 2 is niet gegrond.

Het College komt tot de slotsom dat het eerste klachtonderdeel gegrond is.

Het College acht de maatregel van berisping passend aangezien het handelen van verweerder bij de beëindiging van de behandelrelatie met klager moet worden aangemerkt als een in meerdere opzichten ernstige tekortkoming in zijn beroepsmatig handelen ten opzichte van een kwetsbare cliënt.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart klachtonderdeel 1 gegrond als voormeld;
- verklaart klachtonderdeel 2 ongegrond;
- berispt verweerder.

Aldus gewezen op 16 januari 2019

door:

mr. D.J. Markx, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. I.A.M. Boonekamp,
dr. J.P.C. Jaspers,
dr. G. T. M. Mooren,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

D.J. Markx.